

Lokal utvecklingsplan för Skorped

2011-11-27

Intresseföreningen Skorpeds framtid

Avsikten med detta dokument är att beskriva nuläget i Skorped och visa på den drivkraft, vilja, framtidsanda och framtidstro som kännetecknar vår bygd.

Vi vill redogöra för de framtidsvisioner och mål som finns, både på lång och kort sikt.

Lokal utvecklingsplan för Skorped

DETTA DOKUMENT HAR UTARBETATS UNDER 2010 – 2011.

I det direkta arbetet har ett 20-tal av bygdens föreningar medverkat och efterhand som arbetet gått framåt har information inhämtats och lämnats till övriga boenden på olika sätt, t ex via stormöten, work shops och hemsidan www.skorped.se

Vi kan därför påstå att de sammanställningar och slutsatser som redovisas i dokumentet är väl förankrade i Skorped.

Bakgrund

Avsikten med detta dokument är att beskriva nuläget i Skorped och visa på den drivkraft, vilja, framtidsanda och framtidstro som kännetecknar vår bygd.

Vi vill redogöra för de framtidsvisioner och mål som finns, både på lång och kort sikt.

Vi har arbetat efter metoden ”Ett steg till” och med SWOT-analys. En bra metod att på ett rättvist sätt bedöma våra styrkor, svagheter, hot och möjligheter.

Skorped genom tiderna – en historisk återblick

I slutet av 1700-talet bildades byarna: Byvattnet, Holm, Lännäs, Skorped, Uberg och Mosjö, en kapellförsamling inom Sidensjö Socken.

På 1770-talet byggs ett kapell. Kapellförsamlingen kallades från början för Sidensjö capell. Med tiden kom församlingen att kallas Skorpedes capell, efter den by i vilket capellet var uppfört.

1807 ville ortsborna döpa sin församling till Carl Gustafs capellförsamling*, efter dåvarande biskopen, det godkändes dock inte.

1848 invigs den nya kyrkan. *När kyrkan skulle byggas fanns det stridigheter mellan Lännäs och Mosjö. Bygdens mittpunkt fanns i närheten av Lännäs men om kyrkan hamnade där skulle Djupsjöborna ligga för långt ifrån och risken att de skulle bli Sidensjöbor ville man inte ta. Efter regeringsdom vann Mosjö den striden.*

1863 blev kapellförsamlingen eget pastorat och egen kommun. Samtidigt överförs Önskans by till Skorpedes pastorat.

**Skorpedes församling
består idag av 23 byar.
Varav 13 är bebodda.**

*Gammal skrivning

1889 Järnvägsstationen byggs på ”Storsvedjan” vilket är nuvarande Skorpeds stationssamhälle.

1931 Skorpeds ålderdomshem klart. Efter stridigheter med Lännäsby vart ålderdomshemmet ska ligga vinner Mosjö även den striden. *Idag är byggnaden omgjord till bygdegård och ungdomarna i byn har byggt en biolokal på övervåningen.*

1952 Skorped som då var en egen kommun sammanslås med Anundsjö kommun.

1955 Skorpedsskolan byggs och står klar, klass 1-7. *Skolan är idag en 0 – 6 skola med plats för förskola och fritids.*

1971 Kommunsammanslagning – Storkommunen Örnsköldsvik bildas.

Foto: Örnsköldsviks museum

1984 Skorpeds Servicecenter är inflyttningsklart. *En stor arbetsplats för byn innehåller både hemtjänstens grupplokal och träffpunkt för äldre.*

1998 Anundsjö/Skorpeds Pastorat bildas.

Detta är några milstolpar i Skorpeds historia. Genom åren har det funnits butiker i alla byar, post och bank i centrum. Butikerna runt om i byarna har fått lägga ner och nu är servicen koncentrerad i centrum, här finns det dagligvaru- och guldbutik, mack och bank och snart finns även kiosk och möjlighet till att köpa enklare måltider.

Skorpeds by någon gång på 60-talet.

Skorped är känd för att vara full av energi och duktig på att arrangera och att agera när det behövs.

Det finns många driftiga företagare och engagerade föreningar som tillsammans jobbar bra ihop. Detta ger också resultat

Trender

I Skorped finns ett engagemang och en drivkraft när det behövs. När bensinmacken stängde tog byn själva tag i frågan och bildade en ekonomiskförening för att bilda Bymacken.

Vi har även varit engagerade i kommunens Landsbygdsgrupp och landsbygdsprojekt (fokusgrupp ingår) samt representerat i kommunbygderådet.

Skorped har haft två personer som deltagit i fokusgruppen. Där har framkommit att problematiken är ofta likartad för många orter i vår landsbygd.

Fokusgruppens synpunkter finns i ett samlat dokumen.

Bilaga 1

Tillgångar för Skorped - Många företag och ett rikt föreningsliv

Föreningar i Skorped

Det finns ett femtontal föreningar i Skorped. De flesta jobbar aktivt och har ett stort medlemsantal. Vid många aktiviteter hjälps föreningarna åt och har bildat samlingsnamnet ”mittskorped”. Många personer är aktiva i flera föreningar och problemet kan vara att besätta styrelseposterna. Vid ett flertal tillfällen har det arrangerats studiecirkelar och kurskvällar i mötesteknik och föreningskunskap vilket är mycket uppskattat och bör göras vid jämna mellanrum.

Föreningsregistret finns i ett samlat dokument

Bilaga 2

Företagandet i Skorped

Det finns ett drygt femtiotal företag i bygden. De största arbetsgivarna är Örnköldsviks kommun och Näsgården i Djupsjö. I den privata sektorn är det åkerier och hantverkare som står för den största andelen arbetstillfällen.

Företagsregistret finns samlat i ett dokument

Bilaga 3

Butiker m m.

Lunds guld – en fantastisk butik med allt från skruvar och ventilgummin till kristallkronor och presenter. Butiken finns även som E-butik.

Konsum – Dagligvarubutik som är öppen sex dagar i veckan. Sommartid är affären öppen alla dagar vilken anses vara en god service till bybor och sommargäster.

Skorpeds kiosk och handel – En samlingspunkt för alla! Internetanslutning storbilds-tv, mat och kioskutbud som beräknas slå upp portarna sommaren 2012.

Så beskriver jag mitt Skorped

Sommargäst: Paradis

Aina: Gemenskap, kämpaglöd och patriotism

Styrkor – boende

Villor, större och mindre gårdar

Hysesrätter

Vandrarhem/Camping

Pensionärslägenheter och Serviceboende med hemtjänstens grupplokal i samma hus

Styrkor – uppkoppling

ADSL (ej optisk fiber)

Mobilt bredband

Styrkor – service

Bibliotek i anslutning till skolan

Livsmedelsaffär med systemutlämning och apoteksvaror – Konsum

Drivmedel – automatstation

Bilverkstad

Däckverkstad

Presentaffär

Frisör

Kiosk med servering

Vandrarhem, camping

Bank – Sidensjö sparbank har en filial som är öppen en dag i veckan.

Badplatser

Café

Kommunikationer

Landsbygdsboende är ofta förknippat med dåliga kommunikationer och dyra resekostnader. Det kan vara svårt att finna möjligheter till samåkning. Vi har ändå goda möjligheter att kunna åka buss för att komma till våra större omkringliggande orter.

Ungdomarna i byn har skickat ut ett informationsblad till Sidensjö om hur de kan åka buss till Skorped för att kunna handla när deras butik lades ned. Det är inte alltid nödvändigt att åka till större orter för att veckohandla.

Intresseföreningen arbetar för att bygga en parkeringsplats för samåkning. Det arbetas även för att busskurer ska sättas upp och att bussturerna utökas till Önskan.

Vårt mål är att få ett snabbare bredband.

Kommunbygderådet arbetar med dessa frågor och Skorpeds Intresseförening är medlem där.

Närhet till service och kommunikationer

Skorped Bredbyn	2, 3 mil Vårdcentral, apotek, dagligvaror, frisörer m m
Skorped – Övik	5 mil
Skorped – Sollefteå	6,5 mil
Skorped – Gideå flygplats	7,8 mil
Skorped Kramfors flygplats	9,2 mil
Bussförbindelser.	Skorped – Örnköldsvik 4 ggr/dag
	Skorped – Överå (byte) – Örnköldsvik 1 ggr/dag
	Skorped – Bredbyn 2 ggr/dag

För att kunna åka buss till Bredbyn måste man kontakta det lokala bussföretaget. Turerna går endast under skolans läsårskalender.

Kultur byggnader

Skorped har många fina byggnader.

Stationshuset

Hembydsgården (bilden)

Båtsmanstorpet

Herrgården

Prästgården

Utsiktsplats – Brandtornet – i behov av renovering

Lännäs fäboddar

Lännäs kvarn (stort renoverings behov)

Lännäs byskola

Tornvillan

Så beskriver jag mitt Skorped

Francis: Natur, lugn varma människor

Mormor: Tryggheten, grannsämjan och pulsen!

Mera kultur

Eberneserstenen – En minnessten

Bibliotek – Skorpeds bibliotek erbjuder god service och några special evenemang varje år.

Körer och musiker

Lokala konstnärer

Naturen

Skorped har en fantastisk natur och goda fiske möjligheter.

Örnsköldsviks kommun erbjuder barn och ungdomar gratis fiske i kommunens sjöar, ett samarbete mellan alla fiskevårdsområden.

Bygden har många mils skogsbilvägar som kan köras sommartid och på det viset finns möjligheten att komma ut i skogen för att plocka bär och svamp. Det finns gott om vilda djur så bli inte förvånad om du ser en älg eller kanske till och med en björn.

Hembygdsföreningen arrangerar varje år bilvandring till gamla boplatser.

I Nätraån kan man paddla kanot och glider man riktigt tyst är det inte ovanligt att man får se en bäver. Bygdens camping erbjuder uthyrning av kanoter och kör även ut dessa till den plats där man vill starta. Efter ån finns två övernattningsstugor och några vindskydd med utedass.

Vintertid finns det gott om skoterleder som gör det möjligt att åka mot Bredbyn, Gålsjöbruk, Sidensjö och Sollefteå. Skorped är mittpunkten där det ges möjlighet till att tanka och ta en matpaus.

Stationsberget mitt i samhället är en fin utsiktsplats. Vintertid går det utmärkt att ta sig dit via skoterspår som sköts av ideella krafter.

Att ha en meningsfull fritid är viktigt var man än befinner sig. Skorpeds Sportklubb sköter våra fina anläggningar. Det finns bl a fotbollsplaner, både gräs och grus, elljusspår, minigolfbanor, tennisplan och bouldanor.

Kyrkorna och föreningarna arrangerar aktiviteter och hjälper oss att få den rätta stämningen vid årets alla högtider.

Så beskriver jag mitt Skorped

Roger: Ödmjukhet

*Marcus: Livskvalité, Gemenskap,
Lagom*

Fritid

Natur- och kulturvärden

Idrottsplats

Gymnastiksal

Kyrkor med samlingslokaler

Rikt föreningsliv

Bad

Fiske

Bygdegård med bio

Närhet till elljusspår/skidspår

Tennis, boule och minigolf

Ungdomsverksamhet

SSK – Skorpeds sportklubb med flera sektioner så som:

fotboll, ishockey, skidor, motion, tennis m m

Vi Unga

Baptistkyrkans ungdomsverksamhet – söndagsskola – miniorer – scout – E-team – Exodus

Svenska kyrkans barnverksamhet och ungdomsverksamhet – Stor och Liten, cafékvällar

Kultur och social verksamhet

Julmarknad

Harpsjölägret

Fotbollens- och Skidans dag

Hembygdsgården/hembygdsgårdens dag

Fäbo-da´n vid Lännäs fäbodrar

Sopplunch och de äldres dag, Träffpunkt på Skorpeds Service center

Musikevenemang

Årliga utflykter till gamla boplatser

Ungdomar bygger bio i Bygdegården

När bygdegården inte längre fick bedriva vandrarhemsverksamhet p g a brandsäkerhetsföreskrifterna fick man en idé om att göra en fritidslokal för ungdomar.

Det bildades en Vi Unga klubb som beslutade om att göra om övervåningen. Det blev rum med flera inriktningar, bio, biljard och LAN.

Tillsammans har de båda föreningarna hjälpts åt att riva och bygga.

Skorped kommer att ha möjlighet att se nya biofilmer samtidigt som det är premiär i tätorten. Ett steg i rätt riktning.

Det finns en styrka i den ideella kraften.

Så beskriver jag mitt Skorped

Sommargäst: Här finner jag lugnet, friden och alla tokiga påhitt. Det är nog bara i Skorped man går på fotbollsmatch för att fika och få sig en pratstund.

Inflyttning/utflyttning

I Skorped har det varit en trend att flytta tillbaka till orten efter studier på andra platser i världen. Det har varit fullt i alla lägenheter och hus. Föreningsengagemanget har varit stort. Den senaste tiden har många flyttat ut för att söka jobb på andra orter eller för att drivmedelskostnaderna ökat. Skorped's intresseförening jobbar på olika sätt tillsammans med andra för att marknadsföra Skorped och öka inflyttningen.

En fungerande vardag

Vi har en väl fungerande skola med barnomsorg och fritidsverksamhet.

Höga naturvärden och rimliga huspriser.

Vi har daglig nödvändig service: dagligvarubutik med apoteksvaror och systemutlämning, bank, mack och presentbutik .

Det finns möjlighet att åka kollektivt om man planerar väl.

Vi hjälps åt att hålla koll på varandras gårdar om vi vet att någon är bortrest. Vi har förhållandevis låg brottslighet – kanske för att ”alla känner alla”.

Rikt musikliv

Svagheter

- A. Kommunikationer – kollektiva resor till vårdcentralen och folktandvården i Bredbyn.
- B. Bostäder – Små lägenheter saknas för ungdomar.
- C. Nybyggnationer – svårt att få bygglov till att bygga hus
- D. Ideellt arbete – Fler yngre saknas i föreningslivet.
- E. Trafiksäkerhet – Det finns ingen gång och cykelbana från centrum till skolan.
- F. Turistutbud – det finns ingen samordnad marknadsföring av Skorped's turistverksamhet .
- G. Bredbandet är långsamt och inte fullt utbyggt i hela socknen.

Framtidsverkstad

Våren 2011 arrangerades en framtidsverkstad där många idéer och önskemål kom från deltagarna. Arrangemanget var öppet för alla och många bra förslag kom upp. Detta ledde till några små arbetsgrupper som arbetat vidare. Hela framtidsverkstan finns dokumenterad **Bilaga 4**

Framtidsverkstaden i korthet.

Handlingsplan efter framtidsverkstad - enkel SWOT-analys

Övergripande mål

Att bibehålla och förbättra den service vi har på orten. Vända på trenden och försöka bussa barn till Skorped's skola istället för att bussa våra egna barn till Bredbyn.

Visioner – 2015

Skorped ska vara vårt varumärke

Årlig Jazzkonsert/musikupplevelse

Arrangera ett stort musikarrangemang med ett känt band, t ex Takida

”Fylla våra hus med barnfamiljer”

Mackens årliga AUKTION

Rälsbussen kommer till Skorped vid stora evenemang

Nya möjligheter för skolan – vi är medvetna om att barnantalet har blivit lägre och att skolans nuvarande lokaler är stora. Ortens befolkning ska vara med att utforma en ändamålsenlig Skorpeds skola. Att vi vill ha Åk 0 -6 skolan kvar i Skorped finns inga tvivel om.

Visioner – 2020

Lännäs kvarn renoverad

Ärende/Uppgift	Tidsplan	Utförs av:
Turistkarta	2011 - 2012	Intresseföreningen
Hanikappanpassning och torr-toa	2011-07-30	Hembygdsföreningen
Uppförande av busskurer	2011 – 2012	Intresseföreningen

Under denna rubrik kommer det fler punkter allt eftersom föreningarna kommer med nya förslag. Det här dokumentet är därför ständigt aktuellt för förändringar.

Så beskriver jag mitt Skorped

Helena: Det här är så nära sagan man kan komma!

Ledamot i förening: Vart ska jag annars bo? Man vill ju ha det bäst!

Axel 8 år: Det här måste vara bästa platsen i hela världen!

Slutord

Styrelsen för Skorpeds Intresseförening har på uppdrag från Skorpeds Intresseförenings årsstämma 2010- 03-08 tagit fram denna utvecklingsplan. **För att den ska hållas levande och inte efter några år bli inaktuell måste denna skrift återkommande uppdateras.**

Den ska även ligga ute på www.skorped.se för att alla ska ha tillgång till skriften, checka utav vad som är gjort och vad som ska göras och under vilken tid. Vi ska tillsammans påminna varandra om något blir bortglömt, något som är utfört och ska flyttas under en annan rubrik.

Åren går och saker förändras, det är viktigt att föra in nya saker, det som är aktuellt idag är historia imorgon.

Syftet med vår **LOKALA UTVECKLINGSPLAN** är att belysa sådant som stärker service och trivsel. Belyser vad som ger arbetstillfällen och befolkningsökning. Dokumentet kan vara en hjälp för oss att jobba strukturerat med den lokala utvecklingen. Den är också viktig för att Skorped ska vara att räkna med när beslutsfattare tar beslut för att utveckla vår kommun. Skorped ska vara en del av vår kommuns tillväxt och utveckling. Ja, till och med lysa lite extra! Vi har styrkor här som är viktiga att ta till vara. Vi har även svagheter som vi måste stärka upp. Vi har påbörjat marknadsföring av vår by och måste absolut behålla våra styrkor och vår service. Ska vår utvecklingsplan fungera kan Skorpeds styrkor och service inte ersättas av motsvarande service i serviceorten Bredbyn. Tvärt om ser vi att både Skorped och Bredbyn men även Örnköldsvik måste få utvecklas och växa.

Under arbetet med Skorpeds lokala utvecklingsplan har det varit fantastiskt att, dels bli påmind om hur otroligt mycket bra som sedan länge görs i Skorped. Dels se den starka viljan och alla goda lokala krafter som samverkar för nya idéer och Skorpeds utveckling. Allt detta av både enskilda människor, föreningar och företag med flera.

För att få ökade resurser att fullfölja/stärka arbetet med några av de planerade åtgärdarna är en arbetsgrupp bildad. Den består av kontaktpersoner från olika föreningar. Dess syfte är att göra ett stort projekt där flera konkreta delprojekt är inlagda. Medel till projektet är tänkt att sökas hos leader. På detta sätt fullföljs målet med att utvecklingsplanen resulterar i en färdig projektplan. Gruppen är bildad, underlag finns och jobbet fortsätter.

Tack till alla som på något sätt bidragit till utvecklingsplanen genom ord, tankar och bilder.

Skorped 2011-11-29